

**LUNDS
KOMMUN**

BSF Lund Öster
Förskolan Reveljen

Plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder mot diskriminering

**ALLA BARN ÄR
LIKA MYCKET VÄRDA**

Karin Reimer Santana, rektor tillika förskolechef
2018-03-01

Innehåll

Likabehandlingsplan - Plan mot kränkande behandling med aktiva åtgärder mot diskriminering

Vision	3
Verksamhetsidé	3
Värdeord	3
Definitioner	3
Likabehandling	3
Diskrimineringsgrunder	3
Kränkande behandling	4
Förankring	4
Kompetensutveckling	4
Främjande insatser	4
Förebyggande arbete	5
Utvärdering av 2017 års plan	5
Kartläggning	6
Kartläggning av riskerna inför planen 2018	7
Insatser för att minska kartlagda risker 2018	7
Aktiva åtgärder mot diskriminering	7
Styrdokument	8
Rutiner när kränkningar sker	9
Utredning vid kränkning	10
Situationer där det finns risk att barnen utsätts för kränkande behandling av andra barn	10
Situationer där det finns risk att vuxna utsätts för kränkande behandling av andra vuxna	10
Utvärdering av planen:	10

Likabehandlingsplan - Plan mot kränkande behandling med aktiva åtgärder mot diskriminering

Vision

Lund skapar framtid -med kunskap, innovation och öppenhet

Verksamhetsidé

Förskolorna i Södra Sandby har varje barns framtid I sin HAND för en likvärdig utbildning!

Värdeord

Beskriver vilka värden som uppskattas i kommunen. Lyssna - Lära - Leda

De fungerar som inspiration för hur vi ska behålla och utveckla det vi ser som värdefullt. Värdeorden, med sina förklaringar, är vägledande för hur arbetet ska utföras, hur olika situationer hanteras i vardagen och för att nå uppsatta mål.

I HAND

Inkludering alla är värdefulla och mångfald är en tillgång

Hållbarhet varaktigt lärande i en organisation som skapar förutsättningar för utveckling och kvalitet

Ansvar ett eget ansvar som sträcker sig lite längre

Nyfikenhet utmana barnen genom produktiva frågor som utgår från barnens erfarenheter

Delaktighet kollegiala lärandet, barn-barn, barn – vuxna, vuxna-vuxna

Definitioner

Likabehandling

Likabehandling innebär inte att alla barn ska behandlas lika. Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar. Arbetet för likabehandling är en del av vårt värdegrundsarbete.

Diskrimineringsgrunder

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Sexuell läggning
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Ålder

Direkt diskriminering: innebär att någon behandlas sämre inom diskrimineringsgrunderna

än vad någon annan skulle ha gjorts i en liknande situation.

Indirekt diskriminering: innebär att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse/kriterium/förfaringssätt. Som framstår som neutralt, men som i praktiken innebär ett missgynnande som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier: innebär ett uppträdande som kränker någons värdighet som har samband med diskrimineringsgrunderna, eller är av sexuell natur (sexuella trakasserier). Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när någon kränker ett barns värdighet som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det är Barn- och elevombudet vid Skolinspektionen som utreder anmälningar om kränkande behandling. Kränkande behandling definieras av skollagen.

Kränkningar kan vara

- Fysiska: att man blir t.ex. slagen och knuffad.
- Verbala: att man blir hotad eller blir kallad för något öknamn.
- Psykosociala: att man blir utstött från lek och andra aktiviteter.
- Bild: nidteckningar.

Det är den drabbades upplevelse som definierar vad som utgör en kränkande behandling.

Förankring

- Alla som arbetar på förskolan ska bli informerade om planen
- Alla som arbetar på förskolan ska aktivt arbeta för att planen följs
- Planen ska finnas på förskolans hemsida
- Planen ska vara en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete
- Delges på Forum för samråd
- Tas upp på föräldramöten
- Planen läggs ut på Unikum

Kompetensutveckling

Behov av kompetensutveckling tas upp vid varje medarbetarsamtal

Främjande insatser

Främjande insatser handlar om att identifiera och stärka positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten.

Alla vuxna ska:

- Möta varje barn och andra vuxna med respekt
- Uppmuntra barn och vuxna att ta hänsyn till och hjälpa varandra.
- Vara goda förebilder och hjälpa barnen att se varandras olikheter som positiva tillgångar för gruppen
- Vara lyhörda och observanta på vad som sker i barngruppen och i personalgruppen
- Vara observanta på att flickor och pojkar får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten
- Ha ett tydligt och gemensamt förhållningssätt

- Planera verksamheten så att alla kan delta i leken eller på utflykter oavsett funktionsnedsättning.
- Skapa förutsättningar där vi ser att olikheter är en tillgång.

Förebyggande arbete

Förebyggande åtgärder ska bygga på de risker förskolan har identifierat i kartläggningen. Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten.

- Respekt för allas lika värde
- Alla som arbetar i förskolan ska vara väl insatta i likabehandlingsplanen, goda förebilder och visa varandra respekt. Alla i förskolan ska tänka på att ge barn och vuxna positiv förstärkning.
- Förskolan arbetar kontinuerligt med värdegrunden. Detta ska ske genom att vuxna är i närheten/inom hörhåll vid barnens aktiviteter och aktivt ingriper i konfliktsituationer och meningsskiljaktigheter.
- Barnen ska ges möjlighet att utvecklas genom gruppstärkande lekar och aktiviteter där vi har som mål att utveckla barnens empati, acceptera olikheter och förstå innebörden av begreppet demokrati. Vi arbetar mot samma mål men med olika metoder beroende på ålder, intresse och förutsättningar.
- Frågor kring trivsel och trygghet skall finnas med i det dagliga samtalet mellan personal och vårdnadshavare.
- Samtal med vårdnadshavarna om barnets förskole situation sker minst en gång per år i samband med utvecklingssamtal, sammanställning av samtalsunderlagets fråga kring trivsel somen del i kartläggning.
- Diskussioner om likabehandling sker återkommande vid föräldramöten och forum för samråd.
- Medarbetarna ska regelbundet utbildas angående hantering och motverkande av diskriminering/kränkande behandling.

Utvärdering av 2017 års plan

Resultat och analys

Planen har utvärderats i värdegrundsutvecklingsgruppen, i kvalitetssäkringen Normer och värden och genom kartläggning i form av barnintervjuer och trygghetsvandring.

Resultat: Barnen på Reveljen känner sig överlag trygga och trivs i verksamheten. Vi har inte haft några anmälningar för kränkning eller diskriminering under 2017.

Vi har checkat av att alla insatser i det främjande arbetet är utfört eller pågång. Planen är en del av vårt värdegrundsarbete vilket innebär att det främjande arbetet blir en naturlig del av den dagliga verksamheten. Frågor eller synpunkter från barnen tas tillvara dagligen men strategier för att dokumentera det främjande och förebyggande arbetet och på så sätt säkerställa att vi arbetar med alla delarna aktivt behövs.

Barnintervjuerna

I sammanställningen av barnintervjuerna kan vi konstatera att alla barnen trivs med sin förskola, kompisar och personal.

Några exempel från intervjuerna: På frågan, Hur känner du dig när du är på förskolan? svarade 100% med glad gubbe, med kommentarer: "fröknarna hjälper mig" "det är kul med alla vänner", "jag gillar människor". Hur känner du dig när du tänker på de vuxna på förskolan? svarade 99% glad gubbe 1% ledsen gubbe med kommentar: "ni bara pratar hela tiden", andra kommentarer: "de lär oss mycket", "jag tycker om er", "Jag tycker om fröknarna de ställer allt till rätta", "Vi gör mycket roliga saker nu för tiden", "För att ni säger till när någon inte är snäll".

På alla de andra frågorna var det 100% glada gubbar.

Något som framkommer tydligt är hur personalen har arbetat med ordet STOPP detta tar barnen upp när de ska beskriva hur de gör om de tycker att någon är dum.

Kvalitetssäkring Normer och värden:

Förskolans arbete med läroplanens mål under rubriken: Normer och värden - *förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andras människors situation, samt viljan att hjälpa andra.* kan vi konstatera att barnen tar mer hänsyn, att det är färre konflikter i barngrupperna detta visar sig genom att barnen har längre leksituationer, att barnen tröstar varandra mer och hjälper varandra. Dessutom kan vi se att barnen hjälper varandra i aktiviteter och de delar sin kunskap samt att barnen tar större ansvar. Personalen har ett större medvetet fokus på värdegrundsarbete.

Vi är flexibla och har en vilja att förändra så det blir meningsfullt. Barns fått ett ökat inflytande och ansvar av deras görande vilket ökar lärandet.

Personalen känner en ökad glädje och motivation vilket också resulterat i en ökad tillit till varandra

Analys:

Vi behöver fortsätta med arbetet att planen ska vara ett levande dokument genom kontinuerlig kartläggning, barnintervjuer och trygghetsvandring för att fånga barnens trivsel på förskolan. Personalen kommer att genomföra en kartläggning hur väl förankrad planen är under våren 2018. BRUK 2:3. Efter kartläggningen kommer en handlingsplan att upprättas.

I arbetet normer och värden arbetar personalen medvetet men frågor kring likabehandling och diskriminering. t.ex. Vännerna i Kungaskogen, Kompisböckerna, och genom relevant barnlitteratur.

Det är svårt att få en tydlig bild i barnintervjuerna, mycket handlar om när barnen blir intervjuade hur de mår just då och om det hänt något precis innan. Trots att det är svårt att analysera svaren kan vi ändå med hjälp av barnintervjuerna prata med barnen och fånga upp varje barns upplevelse av förskolan.

Att arbeta främjande och förebyggande är ett systematiskt och kontinuerligt arbete som förekommer övergripande i den dagliga verksamheten på Reveljen. Detta kan vi även konstatera efter kvalitetssäkringen av läroplanens mål för normer och värden.

Kartläggning

Nuläget kartläggs för att ta reda på vad vi behöver göra för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja barns lika rättigheter och

möjligheter. Den behöver sedan analyseras för att vi ska få syn på och avvärja sådant som kan bidra till att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår.

Vid kartläggningen går vi igenom:

- anmälningarna om kränkande behandling
- barnintervjuer som görs 3 ggr/år
- trygghetsvandring som görs 2 ggr/år
- Kvalitetssäkring normer och värden. 1 ggr/år.
- samtalar med varandra i arbetslaget samt med barnen för att fånga upp händelser, situationer och miljöer som kan bidra till att kränkningar kan ske
- utvärderingen av föregående läsårs likabehandlingsplan

Kartläggning av riskerna inför planen 2018

Barnintervjuerna

- Framkom inget vi kan arbeta vidare med.

Trygghetsvandringen

- Ett par barn tyckte inte om när dörren öppnades på toaletten
- Bakom förrådet kunde upplevas lite läskigt för ingen var där.

Övriga kartläggningar

- Inga övriga kartläggningar har gjorts inför 2018 års plan.
- Inga kränkingsanmälningar
- Inga diskrimineringsärenden har förekommit.

Kvalitetssäkring Normer och värden

- Arbeta med att öka barns valmöjligheter och titta på gruppkonstellationerna

Insatser för att minska kartlagda risker 2018

- Handlingsplan efter kartläggningen i BRUK 2:3 för att ytterligare förankra likabehandlingsplanen hos personalen. Det ska bli ett levande dokument i verksamheten.
- Prata med barnen att respektera att man vill vara ifred på toaletten
- Säkerställa att personalen rör sig över hela gården även bakom förrådet.
- Se över gruppkonstellationer för att ytterligare säkerställa att alla barn känner sig delaktiga, blir sedda och får valmöjligheter.

Situationer där det finns risk att barnen utsätts för kränkande behandling av vuxen

- vid stress
- matsituationen
- olika förhållningssätt till barnen
- när vuxna pratar över barnens huvud
- vid tillsägelser
- toaletsituationer
- när vuxna är ironiska

Aktiva åtgärder mot diskriminering

- Ge alla barn lika stort inflytande över verksamheten oavsett kön.
- Vi strävar efter att ha en könsneutral miljö där till exempel bygglekarna och dock-rum/mysrum ska vara inbjudande för både pojkar och flickor.

- Vi strävar efter att tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i vårt arbete genom att diskutera normer och stereotypa förväntningar som finns kring kön.
- Vi strävar efter att skapa förutsättningar för barnen att kunna utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.
- Vi lånar böcker om olika familjekonstellationer. Vi bejakar barnens användning av olika familjekonstellationer när de dyker upp i leken.
- Vi ska skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar om olika etniska grupper.
- Vi uppmärksammar flerspråkighet på ett positivt sätt, till exempel genom att ge utrymme och resurser till arbetet med att stödja utvecklingen av barnen med mångspråkighet.
- Vi strävar efter att arbeta aktivt för att utveckla barnens förmåga att leva sig in i och respektera andras kulturer och värderingar.
- Vi är medvetna om att inte alla föräldrar och barn med viss trosuppfattning har samma önskemål och behov och tar reda på vad som gäller för just den enskilda familjen.
- Vi samtalar med barnen om olika religioner, religionsfrihet, trosuppfattning och vad detta innebär, inklusive rätten att inte tro på någon gud.
- Vi fungerar som goda förebilder genom ett förhållningssätt som uttrycker respekt för det enskilda barnets förmågor och förutsättningar. I förskolan finns goda möjligheter att påverka barnens syn på funktionsnedsättning. Vi anpassar vår verksamhet med hänsyn till barnens olika förutsättningar och utformar den så att alla barn kan delta på sina villkor i de olika aktiviteterna.
- På vår gemensamma planering reflekterar vi över om det finns osynliga maktstrukturer i barngruppen som bygger på ålder. Får de äldre barnen förmåner enbart på grund av sin ålder och som skapar hierarkier? Tar de äldre barnen över för mycket på bekostnad av de yngre under dagen eller tvärt om?

Styrdokument

Skollagen (2010:800)

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. **6:7.**

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen. **6:10**

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. **1:1**

Läroplan för förskolan (Lpfö 98/10)

Förskolan ska ta tillvara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs. Verksamheten skall syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.

Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna lämna sina barn till förskolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Förskolan ska stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska syfta till barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Arbetslaget ska göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras handlande.

Rutiner när kränkningar sker

När ett barn kränker ett annat barn:

- Ta tag i det direkt
- Anmäl omgående kränkningen till förskolechefen
- Prata allmänt i gruppen, använd värdegrunden och dess bilder
- Prata enskilt med inblandade barn
- Prata med inblandade barns föräldrar
- Prata i arbetslaget
- Hålla ett extra öga på dem som är "mobbare och offer".

När en vuxen kränker barn:

- Ta tag i det direkt
- Anmäl omgående kränkningen till förskolechefen
- Ta upp med den vuxne (kollega/förälder) att man sett att barnet tog illa vid sig.
- Om någon annan vuxen kränker ett barn tar personalen alltid barnets parti och stöttar barnet

När en vuxen kränker vuxen:

- Ta tag i det direkt
- Berätta för förskolechefen
- Samtal mellan parterna med arbetsledare/rektor.
- Företagshälsovården kopplas in

Utredning vid kränkning

- Alla som får kännedom om en kränkning ska anmäla detta omgående till förskolechefen
Det saknar betydelse vem i personalgruppen som får kännedom om en kränkning och på vilket sätt det sker. Informationen kan komma från andra barn, föräldrar, anonymt eller att förskolans personal blir vittne till en situation som skulle kunna vara kränkande för ett barn.
Skriv ner vad som hände, när det hände och vem som var med samt namnet på den personal som fått kännedom om kränkningen och ge det till specialpedagogen.
- Kränkningen ska utredas. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkten för utredningen kring vad som hänt. Även föräldrarnas synpunkter på det inträffade behöver beaktas. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen så att de kan undvikas i framtiden. förskolechefen ansvarar för utredningen.
- Kränkningen ska också omgående anmälas på särskild blankett till nämndsekreteraren enligt Lund Öster´s rutiner av förskolechefen.

Situationer där det finns risk att barnen utsätts för kränkande behandling av andra barn

- toalettsituationer
- om man inte följer genusmönstret
- i lek som inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse
- i barngrupper där det finns barn med ett annat ursprung eller modersmål än svenska

Situationer där det finns risk att vuxna utsätts för kränkande behandling av andra vuxna

- inom arbetslaget
- ironi
- förtal
- ringaktning

Utvärdering av planen:

Planen ska utvärderas och revideras under januari-februari 2019

Bilaga 1

Tillbudsrapport vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Förskola/skola	
Tidpunkt för händelsen datum och klockslag	Plats där händelsen inträffat
Namn på den som upplevt sig utsatt:	
Namn på den/de som uppges ha utfört kränkningen:	
Namn på eventuella vittnen:	
Datum för anmälan/information till vårdnadshavare:	

Typ av händelse:

☐ Kränkande behandling	☐ Fysisk	☐ Kön
☐ Trakasserier	☐ Verbal	☐ Ålder
☐ Diskriminering	☐ Psykisk	☐ Etnisk tillhörighet
	☐ Text/Bild	☐ Religion eller annan trosuppfattning
	☐ Sexuell	☐ Funktionsnedsättning
	☐ Annan. Vad?	☐ Sexuell läggning
		☐ Könsoverskridande identitet eller uttryck
		☐ Bristande tillgänglighet

Beskrivning av händelsen:

Vidtagna åtgärder:

Anmälan lämnas till förskolechef/rektor	
Datum:	Underskrift uppgiftslämnare (namn och befattning):
Mottaget	
Datum:	Underskrift förskolechef/ rektor: